

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๘๖/๒๕๕๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของจังหวัดขอนแก่นเกี่ยวกับ
เอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการใช้จ่ายเงิน

ผู้อุทธรณ์ : นายกิตติธัช โหนองบั้ง และนายปานา ฤาชา
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : จังหวัดขอนแก่น

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายกิตติธัช โหนองบั้ง และนายปานา ฤาชา ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตรวจสอบเงินของวัดแจ้งสว่างใน และเงินกลางของบ้านโนนเมือง

จังหวัดขอนแก่นมีหนังสือ ที่ ขก ๐๐๑๘/๓๐๙๗๓ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวมีรายชื่อพยานผู้ให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลผู้ให้ข้อมูล หรืออาจได้รับผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูล

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของจังหวัดขอนแก่น ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่ขอให้จัดส่งมา ทั้งได้รับฟังคำชี้แจงเป็นหนังสือของผู้อุทธรณ์ และจังหวัดขอนแก่น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์กับพวกเป็นราษฎรบ้านโนนเมือง หมู่ที่ ๕ ตำบลโนนหัน อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ได้ร้องเรียนนาย ก. กำนันตำบลโนนหัน อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ว่ามีพฤติกรรมไม่โปร่งใสในการเบิก-จ่ายเงินของวัดแจ้งสว่างในและเงินต่างๆ ของหมู่บ้านบ้านโนนเมือง หมู่ที่ ๕ ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้รับหนังสือแจ้งผลการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๖/๒๕๕๗

ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นว่ายังไม่มีพยานหลักฐานที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่านาย ก. กำนันตำบลโนนหัน มีพฤติการณ์ทุจริตเงินวัดแจ้งสว่างใน และเงินต่างๆ ของหมู่บ้าน แต่อย่างใด เพียงแต่นาย ก. ไม่ได้ชี้แจงประชาสัมพันธ์การใช้จ่ายเงินต่างๆ ให้ราษฎรในหมู่บ้านได้รับทราบ จนทำให้เกิดกรณีร้องเรียนดังกล่าวขึ้น และให้อำเภอชุมแพว่ากล่าวตักเตือน นาย ก. และให้ยุติเรื่อง

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์และชาวบ้านจำนวนหนึ่งเกิดความสงสัยว่าจังหวัดขอนแก่น และคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงพิจารณาอย่างไรที่ไม่มีพยานหลักฐานที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่า นาย ก. ไม่มีพฤติการณ์ทุจริตเงินวัดแจ้งสว่างใน และเงินต่างๆ ของหมู่บ้าน ผู้อุทธรณ์จึงใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารในรายการข้างต้นไปยังจังหวัดขอนแก่น แต่ได้รับการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้อุทธรณ์เห็นว่าหากจังหวัดขอนแก่นได้พิจารณาด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ ย่อมให้ผู้อุทธรณ์ได้ทราบผลการสอบข้อเท็จจริงโดยไม่นำเรื่องความปลอดภัยมากล่าวอ้าง ทำให้ผู้อุทธรณ์ถูกมองว่าเป็นผู้นำเรื่องมากลั่นแกล้ง ใส่ร้ายป้ายสี สร้างความขัดแย้งในชุมชน ทั้งที่ผู้อุทธรณ์ต้องการให้สังคมมีความยุติธรรม ผู้นำชุมชนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอก็เพื่อนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

จังหวัดขอนแก่นมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขก ๐๐๑๘/๙๓๔๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงสรุปความได้ว่า เหตุผลที่จังหวัดขอนแก่นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์ เนื่องจากเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมีข้อมูลส่วนบุคคลที่ปรากฏชื่อของพยานผู้ให้ข้อมูล หากอนุญาตให้ผู้ขอ สำเนาเรื่องไปอาจทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลผู้ให้ข้อมูล หรืออาจได้รับผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งหน่วยงานของรัฐต้องให้ความคุ้มครองพยานหรือบุคคลผู้ให้ข้อมูลจากการร้องเรียนนี้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๓๓๗๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ คือ เอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีที่ผู้อุทธรณ์กับพวกได้ร้องเรียน นาย ก. กำนันตำบลโนนหันว่ามีพฤติกรรมไม่โปร่งใสในการเบิก-จ่ายเงินของวัดแจ้งสว่างใน และเงินต่างๆ ของหมู่บ้าน ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ได้รับการแต่งตั้งจากจังหวัดขอนแก่นจึงเป็นข้อมูลการปฏิบัติ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๖/๒๕๕๗

ราชการตามปกติ ซึ่งจังหวัดขอนแก่นได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับเมื่อพิจารณาคำให้การของพยานที่มาให้อัยคำซึ่งประกอบด้วยพยานฝ่ายผู้ร้องเรียน พยานที่เกี่ยวข้องและคำให้การของผู้ร้องเรียน การให้อัยคำไม่มีลักษณะปรักปรำหรือใส่ร้ายผู้ใด อีกทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การเปิดเผยคำให้การของพยานจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เช่นไร ในทางตรงกันข้ามการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ร้องเรียนได้ทราบน่าจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในกระบวนการพิจารณาของจังหวัดขอนแก่น ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นสมควรให้เปิดเผยเอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงทั้งหมด เว้นแต่ ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาน เช่น ที่อยู่ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาหนังสือสุทธิของพระภิกษุ ลายมือชื่อซึ่งปรากฏในใบถอนเงิน ให้ปกปิด

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้จังหวัดขอนแก่นเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ เว้นแต่ ข้อมูลส่วนบุคคลของพยานให้ปกปิด

นายชัยรัตน์ มาประณีต

หัวหน้าคณะที่ ๒

พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย

กรรมการ

นางธิดา ศรีไพพรรณ์

กรรมการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ เทพ หิมะทองคำ

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๖/๒๕๕๗

นายพลประโยชน์ ชัยเกียรติ

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗